

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25775

Aşağıdaki sorularımın Gençlik ve Spor Bakanı **Sayın Osman AŞKIN BAK** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu (PFDK), Amedspor'un 4 Mart 2025 tarihinde Gençlerbirliği ile oynadığı karşılaşmada yaşanan saha olayları ve kötü tezahüratlar nedeniyle kulübe toplam 321.000 TL para cezası ve belirli tribünlerin kapatılması cezası vermiştir. Bu cezalar neticesinde 4 bin 869 taraftarın elektronik bilet kartları bloke edilmiş ve bu taraftarların bir sonraki iç saha maçına girişi engellenmiştir. İlgili futbol müsabakasına katılan toplam seyirci sayısının 3 bin 900'ü kombine biletli olmak üzere toplamda 12 bin olduğu Emniyet Müdürlüğü ve Passolig kayıtlarıyla sabittir.

Dolayısıyla o gün stadyumda bulunan taraftar sayısının 3'te 1 oranına denk gelen sayıda taraftara engelleme getirilmiştir. Stadyuma giriş yapan taraftar sayısının büyük oranına böyle bir ceza uygulanması için kayıtlara yansıtacak kadar büyük adli olayların yaşanmış olması beklenir. Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğüne bağlı Spor Şube Müdürlüğü kayıtlarında herhangi bir vakaya rastlanmamıştır; ancak buna rağmen PFDK tarafından olağan hayatın akışına aykırı biçimde bir kolektif cezalandırma uygulanmıştır.

Aynı müsabakanın ardından Amedspor Kulüp Başkanı Burç Baysal'a ve Teknik Direktörü Servet Çetin'e de ceza verilmiştir. Burç Baysal'a açıklamalarından kaynaklı toplamda 43 gün hak mahrumiyeti cezası verilmiştir. Bir kulüp başkanının takımının oynadığı maç sonrasında hakarete varmadığı müddetçe yapacağı eleştiriler, hem camiası açısından hem de düşüncelerini kamuoyuyla paylaşması bakımından ifade özgürlüğü kapsamındadır. Dolayısıyla Kulüp Başkanına verilen bu ceza, yönetim nezdinde Amedspor camiasının ifade özgürlüğüne uygulanan bir hak ihlalidir.

Bu durum, taraftarların takımlarını destekleme hakkını kısıtlamakta ve kulübün sportif başarısını olumsuz etkileyebilecek bir ortam yaratmaktadır.

Bu bağlamda;

1. PFDK'nin Amedspor'a verdiği para ve tribün kapatma cezaları disiplin talimatlarının hangi maddelerine dayanarak verilmiştir? İlgili disiplin talimatlarının izin verdiği ceza aralığının en üst sınırından verildiği iddiaları doğru mudur?
2. Verilen cezalar özellikle Diyarbakır'da ve spor kamuoyunda orantılılık ilkesiyle bağdaşmadığı için tepkiyle karşılanmıştır. Bakanlığın bu konudaki görüşü nedir?
3. Passolig uygulaması, 6222 sayılı "**Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun**" çerçevesinde 2013-2014 sezonunda Süper Lig'de uygulanmaya başlanmıştır. Daha sonra Türkiye Futbol Federasyonu tarafından uygun görülen liglerde de yürürlüğe konulmasıyla 1. Lig'de de uygulanmıştır. İlgili kanun, sporda şiddeti önlemeye yönelik mevzuatlar bakımından uygulanması gerekirken, mevcut koşullarda taraftar haklarını engellemek ve spor kültürünün 'ceza' üzerine kurulmasıyla ilgili bir düzeni önümüze getiriyor. Kanundan doğan yükümlülüklerin taraftar haklarını engellemeyecek biçimde uygulanması noktasında Bakanlığın çalışmaları nelerdir?

4. Amedspor taraftarlarının maçlara erişiminin engellenmesi, özellikle de 4 bin 869 taraftarın biletlerinin bloke edilmesi, taraftar hakları ve spor kültürü açısından yurttaşlarımızın sosyal haklarını ihlal etmektedir. Sadece Profesyonel Futbol Disiplin Kurulunun disiplin talimatı üzerinden sosyal hakların ihlaline varabilecek kararları verebilmesinin hukuki boyutu nedir? Bakanlığın bu mevzuatların ve cezaların üzerinde denetleyici etkisi var mıdır?
5. PFDK tarafından kulüplere ağır cezalar ve yaptırımlar uygulanırken, ilgili kulübün bulunduğu ligindeki durumu, koşulları gibi etkiler dikkate alınmakta mıdır?
6. Amedspor'un bulunduğu ligdeki konumuna ve aldığı sonuçlara bakıldığında bir üst lige çıkabilmek için Play Off uygulamasına dahil olabileceği bir sıralamaya gelmişken, ev sahibi olarak oynayacağı Erzurumspor FK maçı öncesinde yaklaşık 50 bin kayıtlı Passolig sahibi taraftarının yüzde 10'luk dilimine yasak getirilmesi orantılılık ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Bu orantısız ve kolektif cezalandırma biçiminden dönülecek midir? Bakanlığın bu yönde çalışması var mıdır?
7. PFDK'nin verdiği cezaların uygulanması sırasında, taraftarların itiraz hakkı ve bu itirazların değerlendirilme süreci nasıl işlemektedir? Taraftarların cezalara karşı başvurabileceği hukuki yollar nelerdir?
8. Futbol sahalarında yaşanan olayların önlenmesi ve taraftarların daha bilinçli bir şekilde maçlara katılımının sağlanması için Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından cezalandırmalar dışında ne tür çalışmalar yapılmaktadır? Bu çalışmaların etkinliği nasıl ölçülmektedir?
9. PFDK'nin ceza verme süreçlerinde şeffaflık ve adil yaklaşım ilkeleri ne ölçüde gözetilmektedir? Taraftarların ve kulüplerin bu süreçlere itiraz etme ve savunma yapma hakları yeterince korunmakta mıdır?
10. Futbol sahalarında yaşanan olayların önlenmesi için taraftar eğitimi, bilinçlendirme kampanyaları ve benzeri projeler hayata geçirilmiş midir? Bu tür projelerin gelecekte uygulanması planlanmakta mıdır?
11. PFDK'nin verdiği cezaların, özellikle de tribün kapatma cezalarının, taraftarların maçlara erişimini engellemesi nedeniyle, bu cezaların alternatif çözüm önerileri (örneğin, taraftar eğitimi, toplum hizmeti gibi) üzerinde durulmuş mudur?
12. Amedspor, nüfusu yaklaşık 2 milyonu bulan Diyarbakır'ın profesyonel futbol liglerinde üst klasmanlarda mücadele eden tek takımıdır. Bununla beraber hem Türkiye'nin hem de dünyanın çeşitli bölgelerinde geniş taraftar kitlesine sahip bir kulüp olan Amedspor'un başkanı ve yöneticilerinin yaptığı açıklamalar geniş bir kamuoyunu ilgilendirmektedir. Amedspor Kulüp Başkanı Burç Baysal da, kulübün yaşadığı sorunları, müsabakalar içerisinde veya dışında kulübünün maruz kaldığını düşündüğü olaylara dair açıklamalar yapabilir. Amedspor-Gençlerbirliği müsabakasının ardından Burç Baysal da ifade özgürlüğü sınırlarında kalan bir açıklama yapmış olmasına rağmen hak mahrumiyeti cezasıyla karşı karşıya kalmıştır ve bu durum doğrudan görevini yürütme hususunda bir hak ihlali yaratmıştır. PFDK'nin kulüp başkanlarına ve yöneticilerine uyguladığı hak mahrumiyeti cezalarında ifade özgürlüğü kriterleri neye göre belirlenmektedir?